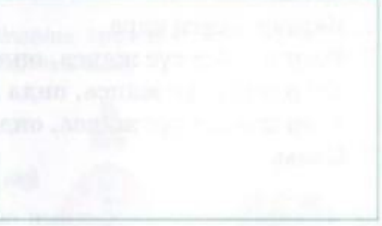

&.6-Сабақ: Программалар құру

1. Тапсырма

Scratch программалау ортасындағы шарт тексеруді блок-схема түрінде көрсет.

Шарт тексеру командасының қысқа түрі	Шарт тексеру командасының толық түрі
Команданың блок-схемасы	Команданың блок-схемасы

2. Тапсырма

Таразының екі басын теңестіру үшін тауық, лақ және қозылардың қажетті санын тап. Үшеуін де пайдалану керек.

5 кг

8 кг

2 кг

?

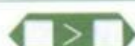

29 кг

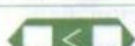
	Қозы	Лақ	Тауық
Саны			

3. Тапсырма

Сәйкестендір

Егер кіші болса, ...

Егер тең болса, ...

Егер үлкен болса, ...

4. Тапсырма

Осы скриптің орындалуының сөзбен сипатталған алгоритмін жаз. Блок-схемасын құр

спрайт басылған кезде

егер онда

дегенді секунд бойы айту

айтпесе

қадам жылжу

Алгоритмді сөзбен сипаттау

Алгоритмнің
блок-схемасын салу

1

Денсаулығымызды сақтаймыз

1-тапсырма. Тиісті сөзді қойып, толықтырып жаз.

_____ – компьютерде 0 немесе 1 цифрлары тізбегінен тұратын ақпарат.

_____ – цифрлық ақпаратты өңдеу құрылғылары.

2-тапсырма. Цифрлық құрылғыларды анықтап, олардың атауын жаз.

3-тапсырма. Суреттен нені көріп тұрсың? Өз ойыңды жаз.

3

Компьютердің енгізу-шығару құрылғылары

1-тапсырма. Құрылғылардың атауын жазып, енгізу құрылғысын жасыл, шығару құрылғысын көк қарындашпен қоршап сыз.

2-тапсырма. Мына ақпарат түрлерін қай құрылғымен шығаруға болады? Сәйкестендір.

3-тапсырма. Мағынасына қарай тиісті сөзді қойып жаз.

- ақпаратты қағазға басып шығарады.
- ақпаратты өңдеуге, сақтауға және тасымалдауға арналған құрылғы.
- ақпаратты компьютерге көшіріп өткізеді.
- әуенді қасындағыларға кедергі келтірмей, компьютерден тыңдатады.
- дыбыстық ақпараттарды таратады.

Тиісті сөздер: дыбыс колонкасы, принтер, құлаққап, компьютер, сканер.

Пернетақтамен танысу

1-тапсырма. Анықтамасын жаз.

Пернетақта дегеніміз – _____

Меңзер дегеніміз – _____

2-тапсырма. Перненің атауын қызметімен сәйкестендір.

Перненің атауы	Қызметі
Esc	Меңзерді мәтінде жылжытады.
Enter	Сөздердің арасына бос орын қояды.
Space	Кіші әріпті бас әріпке ауыстырады.
Backspace	Соңғы команданы болдырмайды.
Delete	Әріптерді бас әріппен жазады.
Бағдаршалар	Жолды енгізуді аяқтайды, команданы орындайды.
CapsLock	Меңзердің сол жағындағы символды өшіреді.
Shift + әріп	Меңзердің оң жағындағы символды өшіреді.

 Esc	____	Сөздердің арасына бос орын қояды
 Пробель	____	Соңғы команданы болдырмайды
 Shift	____	Жолды енгізуді аяқтап,команданы орындайды
	____	Меңзердің оң жағындағы символды жояды
 Enter	____	Кіші әріпті бас әріпке ауыстырады
 Delete	____	Әріптерді бас әріппен жазады
 Caps lock	____	Меңзердің сол жағындағы символды жояды
 Backspace	____	Меңзерді 1 символға оңға,солға,төмен,жоғары жылжытады

1-тапсырма. Пернетақта бөліктерінің атауын жаз.

4-тапсырма. Ребустарды шеш.

а)

Д = Н

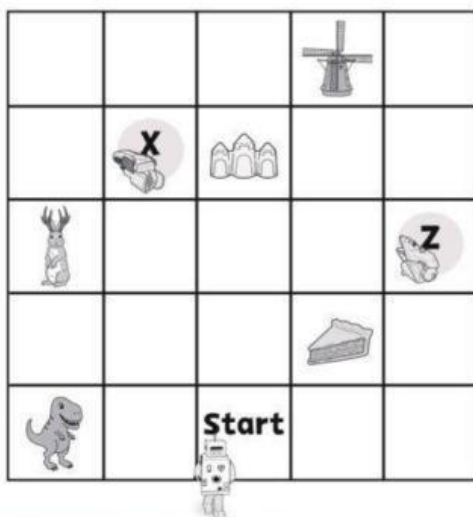
Жауабы:

ә)

Ж = 3

Жауабы:

Key

- Forward
- Left
- Right
- 3** Number of Spaces

Code 1

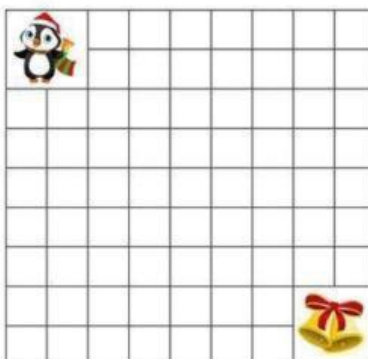
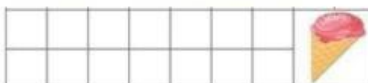
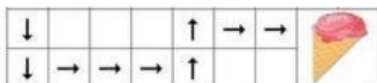

Where did you end?

Code 2

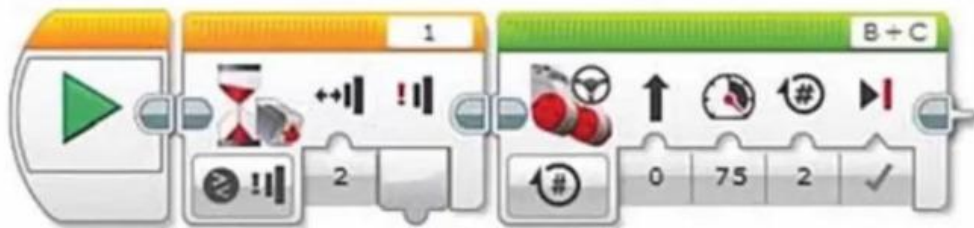

Where did you end?

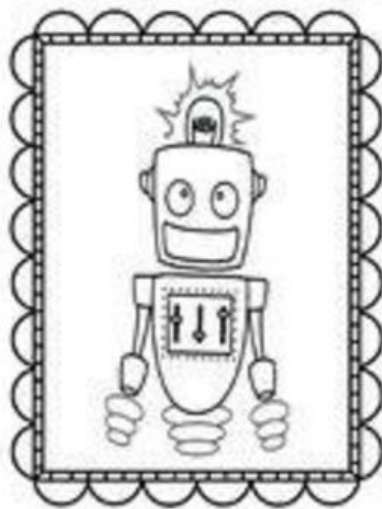
Тек *Шерту* (Щелчок) басылғаннан кейін ғана программа келесі блокқа өтеді. *Қуту* блогынан кейін *Рульдік басқару* блогын жалғаймыз.

Программаны роботқа жүктеп, оның дұрыс орындалғанына көз жеткіземіз.

Name _____
Date _____

Character Description

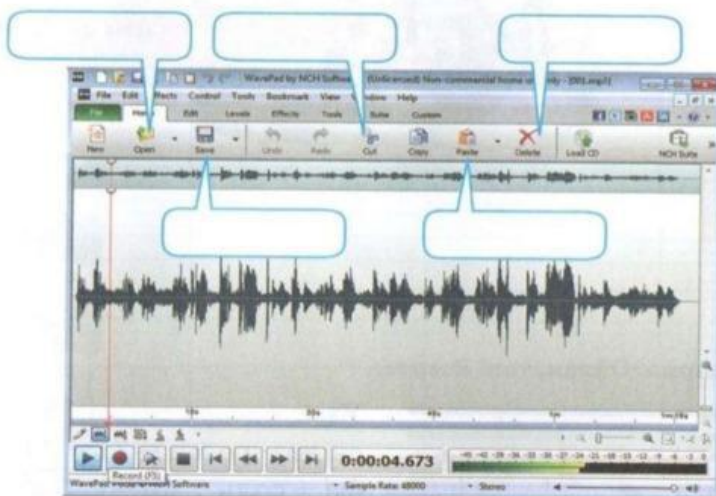

19

Дыбыс жазу

1-тапсырма. Дыбыс жазуға арналған WavePad программасы батырмаларының қызметін жаз.

2-тапсырма. Дыбысты тыңдауға арналған құрылғыларды қарындашпен қоршап сыз.

36

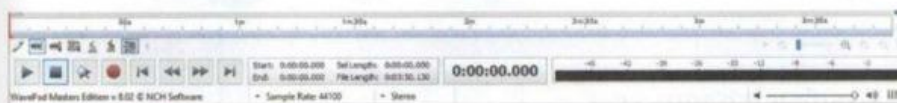
3-тапсырма. Батырмалардың қызметтерін сәйкестендір.

Тоқтату

Жазу

Артқа

Дауыс деңгейі

Ойнату

Алға

Ойнату уақыты

4-тапсырма. Адамдардың әріптерді ретімен орналастырып, терминдерді тауып жаз.

1. ДИНАКИМ

2. НЕФОЛЕТ

3. ҚҰПАЛҚАҚ

4. ШИМРЕК

5. СЫБДЫ

6. РИНОФОКМ

37

17

Айналамыздағы дыбыстар

1-тапсырма. Анықтамаларды толықтырып жаз.

Дыбыс дегеніміз – _____

Дыбыс көзі дегеніміз – _____

2-тапсырма. Кестені толтыр. Жанды және жансыз заттар шығаратын дыбыс көздерін сурет бойынша анықта.

Дыбыс шығаратын жанды заттар	Дыбыс шығаратын жансыз заттар

3-тапсырма. Суретте берілген дыбыс көздерінен қандай дыбыс шығады? Табиғи дыбыстарды «+» таңбасымен, ал жасанды дыбыстарды «-» таңбасымен белгіле.

4-тапсырма. Берілген құрылғылардың атауын және қызметін жаз.

Құрылғылар	Атауы және қызметі

14,15,16

Мультфильм жасау

1-тапсырма. Дыбыс блогындағы командалардың қызметін жаз.

№	Командалар	Қызметі
1	милу ▾ дыбысын ойнау милу жазу	
2	8 ▾ дабылында 1 такт ойнау	
3	барлық дыбыстарды тоқтату	
4	дыбыс деңгейін 100 % орнату	
5	дыбыс деңгейін -10 % өзгерту	

2-тапсырма. Командаларды орналасқан блоктарымен сәйкестендір.

Қозғалыс

Келбет

Басқару

Оқиғалар

Дыбыс

басылған кезде

10 қадам жылжыту

барлық дыбыстарды тоқтату

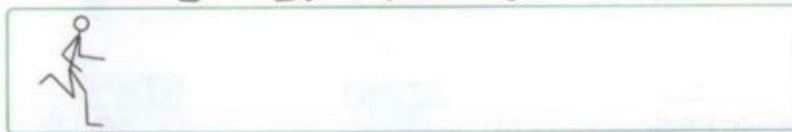
1 секунд күту

Hello! дегенді 1 секунд бойы айту

30

3-тапсырма. Спортшының жүгіру кезеңін сипаттайтын анимациялық (қозғалыс) көріністер берілген. Суреттерді боя. Суреттегі әр қозғалыстың сұлбасын тіктөртбұрыштың ішіне қайталап сал.

4-тапсырма. Мультфильмнің екі көрінісі берілген. Ұқсас суреттердегі айырмашылықтардың санын анықта.

Жауабы:

Жауабы:

5-тапсырма. Ребусты шеш.

Жауабы:

